

Emilija Liaukutė

Sveikatos priežiūros specialistė, kilusi iš Alytaus, 20 m.

2010 06 14 Lietuva, Vilnius

Sužinojau, jog vykstu į Misija Sibiras'10! Dar negaliu tuo patikėti. Dreba ne tik rankos, bet ir širdis. To labai norėjau aš, to labai norėjo ir mano šeima, seneliai. Ilgai svarsčiau galimybę užpildyti anketą, tačiau pritrūkdavau tikėjimo, jog galiu patekti. Šiais metais tėvų ir senelių paskatinta tai padariau. Pakliuvau į nelengvą, bet didelį išpūdį palikusį bandomąjį žygį. Ir štai, šiandien prieš akis naujas iššūkis, naujas tikslas – Sibiras. Kai dar vaikystėje seneliai pasakodavo apie sunkias dienas ir naktis praleistas tremtyje, bandydavau įsivaizduoti, kaip jie jautėsi ten būdami. Norėjau dar labiau sustiprinti savyje esantį jausmą, jog dabartinis mūsų gyvenimas – tai rojus, palyginus su tuo, ką iškentė seneliai. Tikiuosi, jog kelionėje galėsiu tuo dar giliau patikėti. Tikiuosi, kad galėsiu prisiliesti prie skaudžios patirties, ne tik morališkai, bet ir fiziškai atiduoti duoklę iš ten negrįžusiems. Galėsiu dar kartą įrodyti, jog šių laikų jaunimas yra patriotiškas ir, jog tai galim išreikšti įvairiausiais būdais, niekas mums nėra kliūtis. Mes mylim ir gerbiame savo praeitį, tėvynę, artimą. Ir aš stengsiuosi tai kuo geriau įrodyti.

2010 06 21 Lietuva, Vilnius

Pagaliau nusipirkau batus. Dabar labiausiai rūpi juos kuo geriau pranešioti, kad kelionėje nenuspaustų kojų.

Vakar buvau koncerte, skirtame paremti „Misija Sibiras‘10“. Dar kartą ir dar stipriau supratau, kokią atsakomybę turiu ant savo pečių. Buvo graudu klausyti patriotiškų dainų,

žiūrėti ištraukas iš praėjusių misijų įrašų, girdėti eilėraščių eilutes. Bet tai tik įkvėpė. Tai suteikė drąsos. Drąsos ir žinojimo, kad turime palaikymą, jog ši misija nėra bergždžias reikalas, jog žmonės tuo tiki ir palaiko šią idėją.

2010 07 01 Baltarusija (1 diena)

Išvykom. Pasienis. Prasidėjo ilga kelionė. Labai jaudinuosi. Išlydėjimas stotyje – įkvepiantis palaikymas. Gera jausti, jog ne tau vienam tai rūpi, jog rūpi ne tik tiems, kurie išvažiuoja, bet ir tiems, kurie lieka čia. Nesijaudinau, kol nepalikau namų. Iškart pradėjau galvoti, ką pamiršau, pradėjau jaudintis dėl daiktų, kurių neturiu, bet kurių gali prireikti. Tačiau traukinyje jau supratau, kad, jeigu kas, visi padės, kuo tik galės.

Labai jaudinuosi, laukiu.

2010 07 02 Rusija, Maskva (2 diena)

Šiandien atvykome į Maskvą. Lietuvos ambasada mus labai jaukiai sutiko, ambasadoriaus Antano Vinkaus kalba ir jo geraširdiškumas įkvėpė. Jaučiu, jog artėjame prie tikslo. Maskva – didelis miestas. Bažnyčios, muziejai, kapinės – įspūdingi. Tačiau labai alina karštis. Kaip pasakė Robertas „Jau geriau miške kęstų uodai, nei kęsti šį didmiesčio karštį.“

Valgėm rusiškų ledų! Kokie skanūs! Primena vaikystę...

Žinoma, smagu čia sau jaukiai svečių namuose leisti laiką, bet aš kuo greičiau noriu į gamtą.

Ne tam buvau nusiteikusi. Noriu gamtos, noriu tvarkyti kapus, kalbėti su Sibire likusiais

lietuviais. Dar tik antra mūsų kelionės diena, o mes jau gan neblogai susibičiuliavom. Visi draugiški ir paslaugūs. Dabar žiūri futbolo rungtynes: Olandija 0, Brazilija 1, lekiu ir aš J

2010 07 03 Rusija, Maskva (3 diena)

Vėl traukinys, vėl ilga kelionė. Šį kartą nevažiuojame visi viename vagonė, turim akyliau prižiūrėti savo daiktus, todėl vienu metu visi nesusitinkame, kaip kad buvo traukinyje iš Lietuvos. Daugiau laiko apmąstymams. Kita vertus, turime progą susipažinti su vietiniais. Ne visi gerai kalba rusiškai, bet visi stengiasi, kaip nors pažindinasi. Žmonės stebisi, kaip jaunimas trenkiasi į tokias tolybes tam, kad sutvarkytų ten mirusių tautiečių kapus. Nemokamai. Ir dar konkursus praeiti reikia! Bet visi sveikina. Sako: „Gal vietiniai, pamatę, kad jūs tvarkote kapus, ir patys sutvarkys savus“. Šiandien Maskvoje aplankėme II-ojo Pasaulinio karo muziejų. Tai sukėlė daug diskusijų. Visi dalinosi žiniomis ir nuomonėmis. Įdomu.

Jau pradėdu jausti šios kelionės naudą. Ar šiaip susitikę su draugais ištiesai kalbėtume apie tremtį, senelių prisiminimus, diskutuotume apie to esmę ir paliktas žymes, pakeistus likimus, nesuvokiamai skaudžiai įamžintą istoriją? Ne, o čia diskusijos verda. Kiekvienas išklausys ir turės ką pasakyti šia tema. Tai mane įkvėpia.

Pastarosios dienos šiek tiek erzina mane. Žinoma, būti Maskvoje ir jos nepamatyti būtų tiesiog kvaila, tačiau dabar aš džiaugiuosi iš ten ištrūkusi. Ne itin patogi kelionė traukiniu, amžinas supimas, pro langą lekiantys vaizdai, žinojimas, jog laukia išbandymai, kažkas ypatingo, sunkauso – tai kelia entuziazmą. Dar niekada taip ilgai nevažiavau traukiniu ir (nors

žinau, jog tai neprilygsta nei šimtajai daliai to, ką patyrė seneliai) bandau pajauti tremtinių dvasią.

Noriu eiti toli iki kapinių, noriu nešti sunkią kuprinę, noriu daug dirbti, noriu bent šiek tiek išpirkti juntamą kaltę dėl tiesiogiai nepelnyto gero gyvenimo ir atlyginti seneliams už tai tvarkydama jų likimo brolių kapus.

2010 07 04 Rusija, Uralas, Mostavaja kaimas (4 diena)

Po ilgos kelionės traukiniu pagaliau – miškas, gamta ir ėjimas su kuprine.

Ryte traukinyje dangus buvo fantastiškas – mėlynuose debesyse šviečia kylanti raudona saulė. Trumpa kelionė autobusu ir išlipome Čeriomūchovo kaime. Kuprines sumetėme pamiškėje prie vandens telkinuko ir iškart visus užpuolė uodai. Tvyrojo lengva panika: visi iš kuprinių ėmė traukti drabužius ilgomis rankovėmis, klešnėmis, pradėjo purkštis visokiais purškalais, dėtis tinklelius (tada dar nežinojome, kad tinklelius dėvėsime beveik visada, o purškalas Ben's'as bus mūsų draugas Nr. 1, nuo kurio, tikriausiai, dar dabar mūsų organizmai neapsivalė, pusiau su krauju jis cirkuliuoja mūsų venomis :))

Anksti, 7 valanda ryto. Parduotuvės dar nedirba, maisto nusipirkti negalime, tad nusprendėme aplankyti keletą lietuvių. Vienerios durys mums atsidarė, tačiau radome tik ten gyvenusios lietuvis anūkę, kuri nešnekėjo lietuviškai. Išėję į gatvę atsitiktinės praeivės paklausėme ar nepažįsta lietuvių. Ji nurodė Joną Pauliukaitį, kurį radome beišvažiuojantį iš garažo su tamsiai mėlynu žiguliuku. Visus maloniai nuteikė jo dzūkiška tartis. Jonas sakėsi esąs iš Lazdijų, bet pats Lietuvos nelabai tepamena, nes gimė 1937 metais, o išvežtas su tėvais į

tremtį buvo 1947 metais. Buvo labai malonu girdėti savo kraštiečio senovinę tartį, tai nuteikė darbui. Suteikė dar daugiau entuziazmo.

Kai parduotuvės atsidarė, apsipirkome, užsimetėme kuprines ir toliau uodų kandami patraukėme kapinių link. Vaizdas nykus – kapai apžėlę aukštomis žolėmis, krūmais, apaugę medžiais, samanomis, kryžiai išvirtę, surūdiję, sulankstyti... Iš pradžių apima neviltis. Norisi viską sutvarkyti kaip reikiant, tačiau darbo yra labai daug, o laiko mažai. Pirmosios kapinės – provoslavų, tačiau jose yra apie 20 lietuvių kapų. Jose apsistojame ne ilgam. Lengvai viską aptvarkome, sulaukiame bendražygių ir, su mintimi, jog čia dar grįšime, patraukiame stovyklavietės link.

Antrosios, dabar jau tik lietuvių, kapinės tikrai labai apleistos. Jas apžiūrėję einame įsikurti. Pasistatome palapines, užkandame, įsirengiame laužavietę ir traukiame kapinių link. Pirmieji darbai – pjauti medžius, kurie išaugę tiesiog ant kapo, iš kapinių teritorijos išnešti sausuolius, išrauti kapus slepiančius krūmus, žoles. Atitaisyti nuvirtusius, sulankstytus kryžius, tvoreles, atstatyti antkapius. Niekam nereikia sakyti, kas ką turi daryti – visi dirba, padeda kaip tik gali. Niekas nestovi be darbo.

Beje, mūsų auksarankiai vaikinai paruošė puikią virtuvę ir originalų tualetą. Ačiū jiems 😊

2010 07 05 Rusija, Uralas, Mostavaja kaimas (5 diena)

Šiandien viskas jau gražiau, švariau, šviesiau. Prasidėjo metalinių tvorelių ir kryžių šveitimas, dažymas.

Dažymas mane labai ramina. Kai susijungia ramus darbo ritmas su žinojimu, kokioje vietoje ir kam tai darau, apima palaimos jausmas. Norisi dainuoti. Ir dainuoju! Dainuoju liaudiškas dainas. Kitokių net nekyla noras čia dainuoti. Daina visus apgaubė ramybe. Su daina ir darbas geriau bei smagiau einasi. Dainuodama įsivaizduoju, kaip tie, kurie čia ilsisi, klauso. Dainuoju ne tik sau, bet ir jiems. Jaučiu, jog tautiečiai tyliai klauso mūsų tariamus lietuviškus žodžius, kartu niūniuoja dainas.

2010 07 06 Rusija, Uralas, Mostavaja kaimas (6 diena)

Veikla, žmonės ir dvasia tokia, kad net nėra laiko rašyti dienoraštį – nesinori praleisti nei vienos akimirkos. Šiandien užmiršti kapeliai tapo kapinėmis. Beliko nudažyti porą tvorelių, pastatyti kryžių ir bus baigta.

Kryžius. Po darbo kapinėse, po vakarienės Robertas, padedamas poros vaikinų, pradėjo daryti aukštą kryžių. Dabar sėdim prie laužo, kryžius baigtas.

Turim Mindaugą, tad paminėjome Mindaugines, nupynėm Mindaugui vainiką iš pievos gėlių. Kartu su visa Lietuva giedojome himną. Giesme susijungėme su Lietuva. Po himno vieni kitiems turėjome daug ką pasakyti. Taip prasidėjo mūsų pokalbiai ir pasisakymai prie laužo. Kiekvieną vakarą kiekvienas turėjo kuo pasidalinti, už ką padėkoti, pastebėti ar lengvai papeikti.

Mindaugas šventės proga lašinių išsitraukė! Papjaustėm duonos, svogūnų ir labai skaniai po mažą gabaliuką pasidalinome. Kaip tikra šeima...

2010 07 07 Rusija, Uralas, Mostavaja kaimas (7 diena)

Šianakt budėjome pamainomis prie laužo. Pirmą budėjimą pasilikome ir mes su Gintare. Dienos šiltos, o naktys šaltos. Ne tiek dėl temperatūros, kiek dėl drėgmės. Tokia didelė drėgmė, kad neįmanoma ramiai prie laužo išsėdėti, negalima ilgai miegoti, tiesiog į kaulus smelkiasi.

Šiandien vėl buvome miestelyje apsipirkti maisto. Miestelėnai labai draugiški, paslaugūs. Bet kiekviename žingsnyje jautėmės sekami didelio akių būrio. Čia tiesiog gatvėmis vaikšto karvės, automobiliai jas apvažiuoja, kelio pakraščiuose guli daug nuo karščio išleipusių šunų. Įdomus gyvenimas, visi „atsipūtę“.

Gaminome sriubą. Kol kiti buvo kapinėse, mes su Gintare bepjaustydamos daržoves dainavome. Dainavome visokias liaudiškas dainas. Buvo gera. Gera, kai žinau, kad ne man vienai tai patinka. Dainas išgirdę vaikinai pasiūlė kokią nors padainuoti rytoj pastačius kryžių. Taigi pradėjome mokytis.

2010 07 08 Rusija, Soltanovo kaimas (8 diena)

Palikome senąją stovyklavietę. Visi susidėjome daiktus, nusinešėme į pievą prie kapinių. Vaikinai grįžo be kuprinių į stovyklavietę. Ant pečių užsimetė kryžių. Brido per šaltinėlių. Basi priėjo kapines. Vaizdas gniaužia kvapą: būrys basų vaikinių per pievą virtusį kaimą basi neša kryžių. Visus gaubia pagarba ir susimąstymas. Kryžius įstatomas į duobę, apkraunamas akmenimis. Norbertas patepa kryžių švęstu vandeniu atsivežtu iš Lietuvos. Paulius paskaito

maldele. Merginos uždega žvakeles, mes su Gintare dainuojame liaudišką raudą. Oras prisipildo Lietuvos. Prisipildo tylios užuojautos čia besiilsintiems. Visi nuoširdūs, visi giliai sujaudinti. Gera. Graudu. Gaila palikti šią vietą. Pripratome prie stovyklavietės, čia gražu. Čia liekantys tautiečiai, kaip sakė Justinas, turi gražų vaizdą poilsio vietoje: didelė kvepianti, marga pieva, Uralo priekalnė, miškai. Sunku išeiti, nes čia įdėta daug darbo, daug minčių palikta šias kapinaites betvarkant. Sunku, nes esi beveik tikras, jog čia nebesugrįši. Sunku, nes, galbūt, joks lietuvis čia nebesugrįš...

Jausmas, kai prieš akis matai iš gūdaus miško į kapines virtusį vaizdą, Roberto pagamintą aukštą kryžių, jo patepimą švęstu vandeniu, kai dainuoji čia palaidotiems – nerealus. Jeigu dabar manęs paklaustų, kas yra patriotiškumas, tik taip galėčiau jį apibūdinti. Jis tvyrojo ore.

Bevažiuojant į naująją stovyklavietę kelyje sustabdė milicija. Ne naujiena. Čia mes kaip po padidinamuoju stiklu. Smagi kelionė buvo, juk toks įvykis daug juokingų ir ironiškų situacijų galvose sukuria. Kai pagaliau pasiekėme stovyklavietę, pamatėme, jog čia uodų dar daugiau... Tačiau vieta labai graži – vienoje pusėje didelė pieva, kitoje – upė. Mūsų auksarankiai vaikinai iškart kibo į darbą: „patobulino“ suolelius aplink laužą ir įrengė „superinį“ tualetą! Įsivaizduok – prieš akis upė, miškai ir paukšteliai čiulba, o tu *sėdi* ir grožiesi visu tuo! :))

2010 07 09 Rusija, Novaja Lialia (9 diena)

Prie milicijos laukiame, kol sutvarkys formalumus. Šviečia saulė, smagu. Tik tie uodai... Na, bent miestelyje jų nėra.

Šioje išvykoje man teko šiek tiek kitokia misija – esu virtuvės komandoje, maitiname visus darbštuolius. Šiandien virėme manų košę. Skanu buvo. Smagu, kad visiems taip patinka mūsų ruošiamas maistas, gera, kai kitiems darai gera – juk neskaniai ir nesočiai pavalgis ir dirbti blogiau sekasi.

Esu laiminga. Čia jaučiuosi kaip kitoje planetoje. Vakar susimąsčiau, kuri savaitės diena. Atsakymo nesugalvojau, todėl paklausiau kitų – niekas nežinojo! Kaip nerealiai fantastiška!! Čia nėra laiko, nėra skubėjimo, kompiuterio, telefono, niekas nekvaršina galvos... Čia nuostabi gamta, sodrus oras, kvapnios pievos, gražiai čiučia paukščiai. Įsikūrėme gražioje pievoje.

Vakar prie laužo daug kas kalbėjo apie mūsų grupės tapimą šeima. Tikrai, mes jau nemažai laiko visi būnam kartu – dieną naktį. Kartu miegam, valgom, prausiamės, dirbam. Visi tikrai labai artimi pasidarėme. Tai jaudina bei gerai nuteikia. Ir, nors kartais sunervina uodai ir būni suirzęs, vis tiek visi tau pasiruošę padėti – laimėje ir nelaimėje, džiaugsme ir varge :)) Bendra nuotaika tikrai labai šauni.

Kaip bandomajame žygyje kas kartą sustojusi pamatydavau vis naujų žmonių (nuo jų gausos), taip čia kasdien giliau pažįstu vis naują žmogų. Visi čia unikalūs, visi turi skirtingų nuostabių talentų. Gera.

2010 07 10 Rusija, Taiga, 59-as kvartalas (10 diena)

Didžiausias išbandymas – kelionė į 59-ą kvartalą. Išėjome iš kaimo. Ėjome 17 kilometrų per taigą: drėgmė, pelkės, klimpstančios kojos, sunkios kuprinės, spaudžiantys batai. O kas

blogiausia – didelis vandens trūkumas... Ten nuėję tikėjomės rasti vandens šaltinį, tad 20-ies žmonių ekspedicijai turėjome tik 15 litrų vandens. Tai alino, nes eiti reikėjo kaitinant saulei, puolant daugybei uodų, brendant per pelkes. Vandens stygius varė į neviltį. Priėję tikslą bandėme rasti geriamo vandens, tačiau aplink buvo tik pelkės. Gerti norėjosi beprotiškai, o juk reikia ne tik įsirengti stovyklavietę, bet dar ir surasti išnykusio kaimo kapinaites ir jas sutvarkyti. Teko semti pelkės vandenį. Virinome jį porą kartų, perfiltravome, bet jis vis tiek buvo rudas bei rūgštus. Nieko nepadarysi, kai trūksta skysčių, atrodo, gali gerti bet ką. Stovyklavietėje buvo būdelė apsistoti medžiotojams, medkirčiams ir tokiems klajokliams, kaip mes (žinoma, joje negyvenome, nedidukė ji, trijų vietų). Daug uodų. Dar daugiau, nei buvo anksčiau. Tačiau trobelėje galima nuo jų šiek tiek pailsėti. Keliese trumpam nusnūdom... Ačiū, Kęstai, už muziką miego metu! 😊 Atsikėlę šiek tiek atsigėrėme ir po to, kai Gintautas su keliais vaikiniais surado kapines, kiti ėjome jų tvarkyti. Tiesą sakant, dabar jų jau nebegalima pavadinti kapinėmis, nes radome tik kelis pavienius kapelius. Viskas apaugę medžiais, krūmais, sutrešę. Čia jau nebuvo geležinių tvorelių ir kryžių, radome tik porą medinių kryžių ir tvorelių liekanų. Sutvarkėme kiek galėjome, kiek turėjome jėgų. Pastatėme bendrą kryžių, patepėme švęstu vandeniu. Taip dar kurį laiką liks atminimas, kad čia būta kapinių. Taigoje, toli nuo gyvenviečių, toli nuo civilizacijos. Tą kryžių, galbūt, aplankys tik meškos, bet ten buvome **mes**. Paminėjome ir pagerbėme ten palaidotuosius.

2010 07 11 Rusija, Serovas (11 diena)

Kelionė atgal iš 59-ojo kvartalo buvo beprotiškai sunki. Tik dabar, jau gavus vandens ir bežiūrint nuotraukas, neatrodo taip baisu, kaip buvo. Išdžiūvusi burna, karštis, drabužių gausa ant perkaitusio kūno, kurių negali nusiimti, nes sukąs uodai ir skaudžiai susidraskys

rankas į šakas, krūmus ar virš galvos išaugusias žoles. Po kiekvieno sustojimo darosi vis sunkiau pakilti, užsidėti kuprinę ir eiti toliau. Bet tolyn veda troškulys. Kuo greičiau nueisime, tuo greičiau gausime vandens. Galiausiai komanda, Gintauto paraginta, iš nevilties pasiskirstė į dvi grupes: vieni eina toliau, kaip ėję, o stipriausieji vaikinai, kurie turi daugiau jėgų, spartina žingsnį ir nestabčioja pailsėti, pasiekia kelią ir kuo greičiau stengiasi gauti vandens. Tokioje situacijoje svarbi kiekviena minutė. Taigi mes likome. Ėjome, stojome, ėjome. Kelyje suradome pusę išsigelbėjimo – gan didelę skaidraus vandens balą. Beprotiškai norėjosi, kaip Norbertas sakė (o, pasirodo, ir padarė ;)), „sugriešyti“, bet laikiausi neatsigėrusi. Apsipylėme gaivinančiu vandeniu. Tai buvo tikra atgaiva. Tai suteikė jėgų.

Vanduo, vanduo, vanduo... Kai pamatėme greitai keliu lekiantį „žigulį“, iškart supratom, jog tai vanduo skuba pas mus. Pro langą Martyno iškištas vandens butelis kai kuriuos net sugraudino! Tiek buvome ištroškę... Žinojome, kad po ilgo laiko negėrus negalima daug gerti, bet taip norisi! Pagaliau. Visi laimingi. Išdribę ilsimės ant žolės. Štai ir supratom vandens svarbą...

Keliolika minučių poilsio ir vėl sena gera frazė: „Na, jūs kaip norit, aš tai einu“. Už kuprinių ir į kelią! Dabar visi kupini jėgų. Eitumėm ir eitumėm tiek atsigėrę!

Dar vienas išganymas – upė. Visi nusiprausėm, pailsėjom. Paragavom laaabaai skanios suvalkietiškos dešros (ačiū, Justinai :)). Visi švarūs ir pirmyn toliau. Autobusas, Novaja Lialia, traukinys. Traukinių stotyje susitikome su dviem broliais lietuviais. Deja jau nė vienas lietuviškai nekalba. Tik „labas vakaras“ pamalonino mūsų ausis. Broliai Juozas ir Antanas (beje, vieno jų sūnus mums daug padėjo: saugojo mūsų daiktus, nuvežė su maisto komanda apsipirkti, vežė mus iki vietos, iš kurios pradėjome kelionę į 59-ą kvartalą. Ačiū jam).

Broliai buvo išvežti dar labai jauni, jiems buvo apie 5-10 metų. Didelių sentimentų Lietuvai neturi, juk ir neteko jiems jos kaip reikiant pažinti. Atmintyje išliko tik Kaunas. Broliai anksčiau susirašinėjo su giminėmis, tačiau laikui bėgant ryšiai nutrūko. Čia jų gyvenimas, šeimos, draugai. Čia dabar jų tėvynė. Liūdna, tačiau suprantama. Nors, per interviu vieno akyse pastebėjau susikaupusias ašaras. Atsisveikiname. Bendra nuotrauka. Traukinys.

Vėlai vakare atvykome į Serovą. Apsistojome viešbutyje. Sunegalavo Gintarė. Futbolas, futbolas, futbolas. Niekas nesitikėjo pamatyti finalo :))

2010 07 12 Rusija, Serovas (12 diena)

Šiandien vaikštinėjome po miestą. Vedlį, tradiciškai, turėjome tą patį. Gintautas – įdomus žmogus. Geras žmogus. Mielai keistas žmogus. Ačiū, Gintautai, kad padėjot lauktuves išrinkti ;)) Vėl valgiau daug ledų. Kokie čia skanūs ledai... Valgyčiau ir valgyčiau. Daug kas apsirgo. Nežinom kuo. Pykina, aukšta temperatūra, svaigulys. Padedam vieni kitiems kaip tik galim, bet vis daugiau karių palieka savo pozicijas. Šiandien labai blogai buvo Kęštui – net 39 laipsniai. Slaugom, laukiam kol visi išgis.

2010 07 13 Rusija, Serovas (13 diena)

Taigi, ačiū Dievui, šiandien jau visi sveiki. Išskyrus mane! Visą naktį pykino. Pakilo temperatūra. Svaigsta galva. Laužo kaulus. Savijauta šlykšti. Bet ačiū visiems! Visi padeda kaip įmanydami. Laikausi. Skauda akis, visada labai norisi miego. Pamiegosiu.

Reikia ką nors suvalgyti. Nieko nesinori, pykina vien tik pagalvojus apie maistą. Bet štai išsigelbėjimas – apelsinas! Nežinau, kuris paliko jį prie mano lovos, bet ačiū. Tai daiktas, nuo kurio nepykina! ;))

Visą dieną pragulėjau lovoje. Kai kas liko, tačiau dauguma spėjo įvykdyti dar vieną misiją: išvažiavo sutvarkyti dar vienų kapinių ir aplankė dvi lietuves seseris. Kadangi ten nebuvau, apie jas skaitykite mano bendražygių dienoraščiuose...

Visi grįžo su gerom nuotaikom, jausmingais išgyvenimais. Susikrovėm daiktus ir į kelią. Pasiekėme traukinį ir pajudėjome Maskvos link.

2010 07 14 Rusija, traukinys Serovas-Maskva (14 diena)

Jau geriau! Jau normaliai laikausi ant kojų, ir galva ne taip sukasi. Vėl daug šypsenų! Diena traukinyje. Vakare pradėjo žaibuoti. Labai gražių vaizdų matėm. Visiems bežiūrint žaibus kažkodėl mano galvoje iškart suskambo daina, kurią tyliai vėl ir vėl traukėme su Paulium:

„Vėjas, šiltas vėjas per marias neša tavo tylų balsą į mane.

Mano mintys – jūros burės migloje, atminimų laivas grįžta pas tave.

Vėl slepia saulę naktis, mes skubam pas tave, verkia lietūs kelyje, beldžiasi į širdį viltis.

Skamba muzika, kurią sudėjau tau

Iš nakties ir dienos,

Mano jūra, pas tave aš vėl grįžau

Ir dainom dalinuos.“

2010 07 15 Rusija, traukinys Maskva-Vilnius (15 diena)

Vėl Maskva. Alinantis karštis. Nusiprausėme, skaniai papusryčiavome ambasados valgykloje ir buvome priimti ambasadoriaus. Tai nuoširdus ir šiltas žmogus. Jaučiau nuoširdžią padėką už nuveiktus darbus. Ačiū, kad mus taip jaukiai priėmė.

Vėl į trasą! Kosmonautikos muziejus, kažkokios aikštės ir kažkokios skulptūros 😊 (žr. Arnoldo arba Norberto dienoraštis) Neįsiminiau visko, bet įspūdį paliko. Vienokį ar kitokį.

Kaip nusprenžiau, taip ir padariau: pagaliau atsivalgiau rusiškų ledų, kad Lietuvoj jų nesiilgėčiau.

Ambasadoje išlydėti skubame į stotį. Paskutinis traukinys. Traukinys į Lietuvą. Gera, bet kartu ir liūdna. Liūdna, kad kitą dieną nebereikės keltis anksčiau už visus ir kaisti vandenį pusryčiams, nebepasakysi „labanakt“ ir „labas rytas“ 19-ai draugų...

Traukinyje sentimentalios nuotaikos. Arnoldas ir Norbis paprašė išmokyti ir padainuoti partizanišką dainą. Tai kur gi dėsiesi, negali juk tokiu sentimentaliu metu draugams atsakyti 😊 Ir mokiausi. Ir išmokau. Ir dainavau. Dainavom kartu su Gintare. Įvairias liaudiškas dainas. Gera, kai tau gera dainuoti, o aplinkiniams gera klausytis.

Reikia eiti miegoti. Taip nesinori, bet jau reikia, beveik visi sugulę. Paskutinė naktis...

2010 07 16 Lietuva, Vilnius (16 diena)

Kiek emocijų! Stotis, tėvai, draugai, kameros, gėlės. Kažkoks sumišimas. Nesitikėjau tokio būrio pasitinkančių. Ačiū visiems. Tikrai gera grįžti, kai esi laukiamas.

Dabar dar negaliu atsigauti. Aš dar visa esu ten, su draugais (dabar jau galiu juos taip vadinti). Dieną naktį mes visi buvome kartu, labai glaudžiai susibičiuliavome, tapome, kaip ne kartą daugelis sakė, šeima. Jaučiuosi ypatingai. Didžiuojuosi, kad mano dvasinį pasaulį papildė tokie išskirtiniai žmonės. Tai, kas man svarbu ir brangu – liaudiškos dainos, tremties tema, patriotiškumas – svarbu ir jiems. Gera žinoti, jog nesu viena to puoselėtoja. Visiškai nesigailiu ir pakartočiau kelionę šimtą kartų.

Grįžau dvasiškai papilnėjusi. Netgi per kraštus ta pilnuma bėga. Suradau daug draugų. Įprasminau savo dvasinį jausmą. Sustiprinau pažiūras į religiją, meilę, patriotiškumą. Visada norėjau kaip nors įprasminti savo jausmą tėvynei, tautai, istorijai ir tai buvo puiki to pradžia. Nežinojau, ko griebtis, o ekspedicija nurodė kelią. Dabar viskas prasideda. Kelionės po mokyklas, pasakojimai, pristatymai, diskusijos. Tikiuosi, kad galėsiu bent vienam žmogui, kuris jaučiasi taip, kaip aš, parodyti kelią, kuriuo jis gali eiti, norėdamas įprasminti save tėvynėje.

Dabar viskas dar labai šviežia ir nesusigulėję, daug emocijų, daug apmąstymų. Bet net neabejoju, kad šios misijos nauda dar giliau atsiskleis einant laikui. Iš visos širdies dėkoju visiems bendražygiams.

Liūdniausia akimirka – išsiskyrimas su naujais draugais. Stiprūs apsikabinimai ir pažadai kuo greičiau susisiekti ir susitikti. Belikę keliese, dar turėdami laiko nuėjome valgyti šaltibarščių.

Lietuva juk. Paskutiniai persimesti žodžiai ir laikas grįžti į realybę. Nors taip nesinori. Grįžti į pasaulį su laiku, skubėjimu, darbais.

Ačiū tiems, kurie organizuojat šias misijas.

Misija Sibiras'10 – geriausia, kas galėjo nutikti. Ačiū, mieliausieji. Jūs kiekvienas turite didelę vietą mano širdyje.

Ačiū Gintare

Ačiū Arnoldai

Ačiū Pauliau

Ačiū Tautvydai

Ačiū Jurgita

Ačiū Norbertai

Ačiū Kęstai

Ačiū Robertai

Ačiū Rasa

Ačiū Justinai

Ačiū Eugenijau

Ačiū Kristina

Ačiū Jara

Ačiū Mindaugai

Ačiū Manvydai

Ačiū Valdai

Ačiū Indre

Ačiū Martynai

Ačiū Gintautai

Su meile, Emilija